

دی‌دگاه

شماره: ۰۳۶	موضوع: ایرانی جنس ایرانی بخر و مدیریت واردات
تاریخ: ۱۳۹۰/۱۰/۰۷	
تهیه و تنظیم:	
<p style="text-align: right;">توضیح اجمالی:</p> <p>در حمایت از تولید داخلی ظاهراً مغالطه‌ای بوجود آمده است. برخی سیاستگذاران فکر می‌کنند حمایت از تولید داخلی یعنی همان دفاع از اقتصاد بسته و خودکفا که از جهانی شدن اقتصادها و افزایش تعاملات بین‌المللی گریزان است. در واقع این مغالطه از زمان رواج استراتژی جایگزینی واردات بوجود آمد. اشکال اصلی این بود که هدف استراتژی مذکور نه حمایت از تولید داخلی بلکه حمایت از توسعه بازار فروش، کاهش هزینه‌ها، افزایش سود و کاهش مالیات شرکت‌های بزرگ خارجی - و اغلب چندملیتی یا فراملیتی - بود. این استراتژی در واقع افزایش واردات را به عنوان تولید داخلی و لازم‌الحمایه به‌خورد دولت‌های شبه ملی‌گرا می‌داد. در این استراتژی به جای واردات کالاها تولید داخلی آنها با استفاده از کارگر ارزان ایرانی و فرار از تعرفه و همچنین فرار از هرگونه مدیریت واردات قرار می‌گرفت. در واقع نوع، ترکیب و رشد تولیدات داخلی نه براساس تخصص و پتانسیل‌های فنی و اقتصادی و منافع ملی واقعی کشور بلکه به صلاحدید توسعه بازار و سودجویی اقتصادها و شرکت‌های خارجی شکل می‌گرفت، با این ذهنیت شعار مذکور ضمن تبلیغ جنس "ایرانی" سنگ واردات را به سینه می‌زد.</p>	
<p style="text-align: right;">نکات کلیدی:</p> <p>شعار ایرانی جنس ایرانی بخر زمانی واقعاً به معنای حمایت از تولید داخلی است که تولید کشور ب راساس مزیت نسبی و رقابتی باشد. یعنی با توجه به فراوانی نسبی عوامل و وجود تخصص و دانش استفاده از آنها به طور پویا و بلند مدت هزینه‌ای کمتر از واردات ایجاد می‌کند. همواره لازم نیست برای حمایت از تولید داخلی از دیوار تعرفه و یا ایجاد موانع غیرتعرفه ای برای کنترل و کاهش واردات استفاده کرد. مثلاً هر جا کشور مزیت طبیعی دارد محصول تولیدی آن به طور نسبی ارزاتر است و نیاز مبرمی به جلوگیری از واردات وجود ندارد و حتی می‌شود بر صدور آن مالیات بست، مگر آنکه نرخ ارز پائین، باعث ارزانی واردات و گرانی صادرات شود. در واقع هر جا خالص درآمد ارزی ناشی از صادرات مزیت‌های طبیعی و مزیت‌های رقابتی تشبیتی، در تبدیل به پول داخلی درآمدی کمتر از فروش به بازار داخلی یا واردات ایجاد می‌کند حکایت از بیماری هلندی و بالا نگه‌داشتن غیرطبیعی ارزش پول داخلی دارد. انحراف نرخ ارز نه فقط در حجم و نوع تجارت تأثیر می‌گذارد بلکه اثر شگرفی بر ترکیب تولیدات داخلی دارد. نرخ ارز پائین علاوه بر واردات محصول باعث تشویق تولیدکننده داخلی به استفاده از واردات مواد اولیه خارجی می‌شود و او نیز ترجیح می‌دهد جنس ایرانی نخرد. بنابراین، اگر حتم داریم که میوه‌ای تولیدی کشورمان نسبت به مشابه وارداتی آن اگر بالاتر نباشد پائین‌تر نیست پس حتماً لازم است نرخ‌ارز طوری اصلاح شود که سودآوری لازم را برای تولیدکننده و مطلوبیت لازم را برای مصرف‌کننده داخلی ایجاد کند. ضمن اینکه قدرت صادراتی کشور را نیز بالا ببرد. اگر سودآوری کافی باشد روی تولید داخلی و افزایش بهره‌وری سرمایه‌گذاری می‌شود و به این ترتیب زنجیره عرضه محصول مدام رو به تکامل می‌رود. اگر چنین است پس باید کشوری را که از طریق مدیریت نرخ ارز باعث افزایش واردات کشور و لطمه به تولیدکننده داخلی می‌شود همچنانکه در مورد سیاست نرخ‌شکنی تهاجمی (دامپینگ) باب است مورد کنترل قرار داد تا جاذبه مصنوعی واردات در مقابل جنس داخلی برطرف شود و مصرف‌کننده در خرید جنس داخلی احساس غبن نکند.</p> <p>نکته مهم‌تر شعار ایرانی جنس ایرانی بخر اما نه تنها درمقابله با این بی‌انصافی تجاری است بلکه خطر جدی تر مصرف واردات در تغییرات ناسازگاری است که در الگوی مصرف جامعه بوجود می‌آید. برای افزایش علاقه به خرید جنس خارجی بازاریاب‌ها - به کمک همان تاجر واردکننده داخلی - ابتدا فضای فرهنگی مناسب را بوجود می‌آورند که بهتر است به آن تلاش برای تحقیر فرهنگ ملی و سلطه فرهنگ خارجی گفت. اگر در ملتی جا افتاد که جنس خارجی بهتر است - آن هم برای مصرف‌کننده‌ای که چندان تجربه تحقیق در خرید را ندارد - آن وقت تولید ملی در واقع از طرف خود ما تحقیر و طرد شده است و این ابتدای مصیبت ملی است نه فقط برای مصرف‌کننده نهائی بلکه برای تولیدکنندگانی که از محتوای عاملی خارجی استفاده می‌کند</p>	

مؤسسه مطالعات پژوهش های بازرگانی

جمهوری اسلامی ایران
وزارت صنعت، معدن و تجارت

دی-دگاه

نیز:

تأیید رئیس مؤسسه:

تأیید رئیس گروه مشاوران: